

ตลาดน้ำมันพืชในสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (European Union : EU) เป็นตลาดส่งออกน้ำมันพืชที่น่าจับตามองมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก เพราะนอกจาก EU เป็นผู้นำเข้าน้ำมันพืชรายใหญ่ของโลก ด้วยปริมาณนำเข้าในปี 2549 สูงถึง 7.4 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าราว 8,000 ล้านยูโรแล้ว ตลาดน้ำมันพืชของ EU ยังมีการเติบโตอย่างน่าสนใจ สังเกตได้จากมูลค่านำเข้า น้ำมันพืชที่ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 13 ต่อปี ในช่วงปี 2544-2549 ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ EU เป็นผู้ผลิต มาการีนรายใหญ่ที่สุดของโลก (มีสัดส่วนร้อยละ 54 ของปริมาณการผลิตมาการีนของโลก) อีกทั้ง EU ยังเป็นฐาน การผลิตสำคัญของบริษัทผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคยักษ์ใหญ่ของโลก 3 ราย ได้แก่ Unilever, Montedison S.p.A และ Raisio Group ทำให้ในแต่ละปี EU มีความต้องการใช้น้ำมันพืชจำนวนมากเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต สินค้าดังกล่าว ขณะที่ปริมาณการผลิตน้ำมันพืชของ EU รองรับได้เพียง 1 ใน 4 ของความต้องการใช้ทั้งหมด จึงเป็น โอกาสของไทยในการส่งออกน้ำมันพืชไป EU โดยเฉพาะน้ำมันปาล์ม ซึ่งไทยเป็นผู้ผลิตรายใหญ่อันดับ 3 ของโลก รองจากมาเลเซีย และอินโดนีเซีย สำหรับข้อมูลที่น่าสนใจของตลาดน้ำมันพืชใน EU มีดังนี้

- **การผลิต** EU มีโรงงานผลิตน้ำมันพืชมากกว่า 150 แห่ง มีปริมาณการผลิตรวมราว 2 ล้านตันในปี 2549 โดยมีสเปนและฝรั่งเศส เป็นผู้ผลิตรายสำคัญ ด้วยปริมาณการผลิตรวมกันคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23 ของปริมาณ การผลิตน้ำมันพืชทั้งหมดของ EU น้ำมันพืชที่ผลิตได้ส่วนใหญ่ คือ น้ำมันเมล็ดทานตะวัน ทั้งนี้ การที่ EU มี แนวโน้มขยายโรงงานกลั่นน้ำมันพืชอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเนเธอร์แลนด์ เยอรมนี และโปแลนด์ อีกทั้งโรงงาน ดังกล่าวมีแนวโน้มกลั่นน้ำมันพืชหลากหลายชนิดขึ้น ส่งผลให้ปริมาณความต้องการนำเข้าน้ำมันพืชดิบของโรงงาน น้ำมันพืชใน EU มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

- **ความต้องการใช้** EU มีความต้องการใช้น้ำมันพืชราว 9 ล้านตันในปี 2549 แบ่งเป็น น้ำมันปาล์ม (คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 48 ของปริมาณความต้องการใช้น้ำมันพืชทั้งหมดของ EU) น้ำมันเมล็ดทานตะวัน (ร้อยละ 35) น้ำมันมะพร้าว (ร้อยละ 8) น้ำมันเมล็ดในปาล์ม (ร้อยละ 7) และน้ำมันถั่วลิสง (ร้อยละ 2) ทั้งนี้ น้ำมันพืชส่วนใหญ่ ถูกใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาหาร อาทิ อุตสาหกรรมผลิตมาการีน ไอศกรีม ขนมขบเคี้ยว และนมข้นหวาน รวมถึงอุตสาหกรรมผลิตเครื่องสำอาง สบู่ และน้ำยาล้างจาน

- **การนำเข้า** น้ำมันพืชที่ EU นำเข้าปีละประมาณ 7 ล้านตัน แบ่งตามประเภทได้ ดังนี้
 - **น้ำมันปาล์ม** มีสัดส่วนร้อยละ 62 ของปริมาณนำเข้าน้ำมันพืชทั้งหมดของ EU ทั้งนี้ EU พึ่งพา การนำเข้าน้ำมันปาล์มจากประเทศนอกกลุ่ม EU ทั้งหมด คิดเป็นมูลค่าราว 2,000 ล้านยูโร ในปี 2549 มีแหล่งนำเข้า สำคัญ คือ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

- **น้ำมันเมล็ดทานตะวัน** มีสัดส่วนร้อยละ 18 ทั้งนี้ แม้ EU เป็นผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดทานตะวัน รายใหญ่อันดับ 2 ของโลก รองจากรัสเซีย แต่ปริมาณการผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ใน EU ทำให้ต้อง นำเข้าน้ำมันเมล็ดทานตะวันจากประเทศนอกกลุ่ม EU ราว 1,200 ล้านยูโร ในปี 2549 มีแหล่งนำเข้าสำคัญ คือ อาร์เจนตินา และยูเครน

- **น้ำมันมะพร้าว** มีสัดส่วนร้อยละ 10 ด้วยมูลค่านำเข้าราว 890 ล้านยูโรในปี 2549 แหล่งนำเข้า สำคัญ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย

- **ภาษีนำเข้า EU** เรียกเก็บภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบจากไทยในอัตราร้อยละ 0 และน้ำมันเมล็ดทานตะวันร้อยละ 3.2-5.1 และให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) แก่น้ำมันพืชนำเข้าจากไทยหลายรายการ อาทิ น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เรียกเก็บภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 3.8-4.4 ขณะที่เรียกเก็บภาษีนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ในอัตราร้อยละ 10-12.8 และน้ำมันมะพร้าว เรียกเก็บภาษีนำเข้าจากไทยในอัตราร้อยละ 0-4.4 ขณะที่เรียกเก็บภาษีนำเข้าจากประเทศอื่น ๆ ในอัตราร้อยละ 2.5-12.8

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

เมษายน 2551